

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В И С Н О В О К

до проекту Закону України «Про захист прав позичальників у межах договорів мікрокредитування та мікропозики (реєстр. № 5184 від 02.03.2021)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні 14 квітня 2021 року (протокол № 43) проект Закону України «Про захист прав позичальників у межах договорів мікрокредитування та мікропозики» (реєстр. № 5184 від 02.03.2021), внесений народними депутатами України Ю.Тимошенко та іншими.

Метою законопроекту є врегулювання правовідносин, що виникають стосовно договорів мікрокредитування, мікропозики, що надаються позичальникам фінансовими установами, які надають мікропозики та мікрокредити і підпадають під визначення небанківських фінансових організацій, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг, та банками, і відносин, що виникають між позичальником і кредитодавцем (новим чи наступним кредитором).

Законопроектом пропонується визначити наступне:

терміни, що вживаються в законі, зокрема, ефективної (реальної) процентної ставки за мікропозикою(мікрокредитом), мікропозики та мікрокредитування, мікрофінансової організації;

порядок укладення договору мікрокредитування (мікропозики) та його істотні умови;

особливості встановлення розміру ефективної процентної ставки за мікрокредитом (мікропозикою);

порядок погашення мікрокредиту (мікропозики) та реструктуризації боргу;

штраф за прострочення позичальником чергових платежів за договором мікрокредитування (мікропозики);

заборону продажу боргу позичальника за договором мікрокредитування (мікропозики);

гарантії прав позичальника при мікрокредитуванні та за договором мікропозики;

порядок набрання законом чинності та порядок врегулювання спірних питань щодо договорів мікрокредитування (мікропозики), які підпадають під

сферу регулювання цього законопроекту, але були продані або передані третім особам до набрання чинності закону.

Що стосується питань, які віднесені до предметів відання Комітету з питань цифрової трансформації, то законопроект передбачає частиною першою статті 2 проекту Закону укладання договору мікрокредитування (мікропозики) у письмовій формі або у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг» за наявності у кредитора та позичальника дійсного електронного цифрового підпису.

Міністерство цифрової трансформації України в цілому підтримуючи зазначений законопроект, пропонує внести деякі зміни. А саме, - частину першу статті 2 проекту Закону викласти в такій редакції:

«1. Договір мікрокредитування (мікропозики) може бути укладеним у паперовій або електронній формі з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

Крім того, у пункті 3 частини першої статті 6 проекту Закону пропонується слова «у випадку, коли мікропозика або мікrokредит оформлюється у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг» ідентифікація проводиться за наявності у кредитора та позичальника дійсного електронного цифрового підпису» замінити словами «у випадку, якщо мікропозика або мікrokредит оформлюється в електронній формі з дотриманням вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» електронна ідентифікація кредитора та позичальника здійснюється з використанням електронного підпису з дотриманням вимог Закону України «Про електронні довірчі послуги».

Народні депутати України – члени Комітету з питань цифрової трансформації, погоджуючись з пропозицією Міністерства цифрової трансформації України до зазначеного законопроекту вважають за доцільне зауважити.

Основною і величезною небезпекою мікропозик є високі відсотки, які можуть завести людину до боргової ями.

Тому потрібно зобов'язати кредитні установи висвітлювати на сайтах інформацію щодо реальної річної відсоткової ставки, максимальної суми кредиту та його терміну, загальних витрат споживача (не лише відсотки, а й комісії банку, а також платежі за супутніми та додатковими послугами за їх наявності), періодичності виплат тіла кредиту, відсотків і комісій, а також штрафів та пені у випадку прострочення платежів.

Також потрібно зобов'язати забезпечити наявність на сайті кредитних установ електронних калькуляторів для розрахунку витрат за користування кредитом.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України **прийняти за основу** проект Закону України «Про захист прав позичальників у межах договорів мікрокредитування та мікропозики» (реєстр. № 5184), внесений народними депутатами України Ю. Тимошенко та іншими з урахуванням пропозицій та зауважень при підготовці законопроекту до другого читання.

2. Направити висновок Комітету з даного питання до Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Голова Комітету

М. Крячко